

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของวัดศรีสวัสดิ์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในชุมชนศรีสวัสดิ์ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 3 ชุมชนและนับถือศาสนาพุทธเท่านั้น จำนวน 1,371 คน จาก 1,371 ครัวเรือน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในชุมชนศรีสวัสดิ์ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 3 ชุมชนและนับถือศาสนาพุทธเท่านั้น จำนวน 310 คน จาก 1,371 ครัวเรือนกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้สูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamanae. 1973 : 727)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

กำหนดให้ N คือ ขนาดของประชากร

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

e คือ ความคลาดเคลื่อนของการเลือกตัวอย่าง =.05

$$\text{แทนค่าตามสูตร} = \frac{1,371}{1+1,371(.05)^2} = 309.65 \text{ คน}$$

เพื่อให้เป็นไปตามหลักของการวิจัย ผู้วิจัยจึงเพิ่มเป็นจำนวนเต็ม คือ 310 คน

2.1 เมื่อได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 310 คน แล้วขั้นต่อไป คือ ใช้การสุ่มตัวอย่าง โดยการแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) กำหนดให้แต่ละชุมชนเป็นหนึ่งชั้นภูมิ จากนั้นใช้การสุ่มตัวอย่าง แบบสัดส่วน (Preportional Random Sampling) โดยการเทียบบัญญัติไตรยางค์รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ชุมชน	จำนวนประชากร (ครัวเรือน)	กลุ่มตัวอย่าง
ศรีสวัสดิ์ 1	508	115
ศรีสวัสดิ์ 2	628	142
ศรีสวัสดิ์ 3	235	53
รวม	1,371	310

2.2 จากนั้นจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีการเขียนชื่อประชากรลงในกล่อง แต่ละกล่องของชุมชน 3 กล่อง แล้วจับสลากขึ้นมาและบันทึกรายชื่อไว้ และนำรายชื่อลงในกล่องคืน เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสถูกเลือกเท่าๆ กัน และดำเนินการจับสลากจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง กรณีจับสลากได้รายชื่อเดิม จะนำรายชื่อใส่คืนและดำเนินการจับใหม่ จนครบกลุ่มตัวอย่างของแต่ละชุมชน และครบตามขนาดกลุ่มตัวอย่าง 310 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพและชุมชนที่อาศัยอยู่ เป็นลักษณะของแบบสำรวจรายการ (Check – List)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของวัดศรีสวัสดิ์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ของ ลิกิ์ท (Likert Five Rating Scales) (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 93-95)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานของวัดศรีสวัสดิ์ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open ended Question)

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

- 2.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเอกสารและผลงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของวัด ขอบข่ายบทบาทภารกิจของวัดและคณะสงฆ์
- 2.2 กำหนดกรอบโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ ของการวิจัยแล้วนำมาสร้างแบบสอบถาม
- 2.3 นำแบบสอบถาม ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และปรับปรุงแก้ไขตามที่เสนอแนะ

3. การหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและเพื่อความสมบูรณ์ของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยวิธีการ IOC (Index Of Item - Objective Congruence) เกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ให้คะแนน + 1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน - 1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตรและนำข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .67 ขึ้นไปไปทดลองใช้ (Try out) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีสูตรดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
 ΣR แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.2 ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านประกอบด้วย

1. พระมหาวรณชัย ชยวณฺโณ,ดร. ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ นครพนม และผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระธาตุพนมวรมหาวิหาร (พระอารามหลวงชั้นเอก) อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม วุฒิการศึกษา : เปรียญธรรม 5 ประโยค ศษ.ด. (หลักสูตรและการสอน) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2. นางพรทิพย์ ชังธาตา ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนผดุงนารี อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม วุฒิการศึกษา : กศ.ม. (ภาษาไทย) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3. นางพรสวรรค์ พิมพะนิตย์ ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนผดุงนารี อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม วุฒิการศึกษา : กศ.ม. (วัดผลการศึกษา) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลประเมินผล

3.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปอาศัยอยู่ในเขตชุมชนศรีสวัสดิ์ และนับถือศาสนาพุทธ จำนวน 36 คน แยกเป็นชุมชนละ 12 คน

3.4 แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งหมด โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .95 (อ้างอิงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

3.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

4. สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของวัดศรีสวัสดิ์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการพัฒนาวัดศรีสวัสดิ์ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 10 ท่าน มีรายนาม ดังต่อไปนี้

4.1 นางรพีพรรณ บงลีดา ประธานชุมชนศรีสวัสดิ์ 1

- 4.2 นายคำใบ กางสำโรงประธานชุมชนศรีสวัสดิ์ 2
- 4.3 นายเดช วงศ์วิลาศ ประธานชุมชนศรีสวัสดิ์ 3
- 4.4 ร.ต.ท.หนูจันทร์ เคนสุโพธิ์ ไวยาวัจจกรวัดศรีสวัสดิ์
- 4.5 นายทรงศักดิ์ ใหม่คามิ คณะกรรมการพัฒนาวัดศรีสวัสดิ์
- 4.6 นางเกษรี ต้วงคำจันทร์ คณะกรรมการพัฒนาวัดศรีสวัสดิ์
- 4.7 นางกรวรรณ แพงวิเศษ คณะกรรมการพัฒนาวัดศรีสวัสดิ์
- 4.8 นางสาว ไตรเสนีย์ คณะกรรมการพัฒนาวัดศรีสวัสดิ์
- 4.9 นางสาวเสาวภา รินทรุดคณะกรรมการพัฒนาวัดศรีสวัสดิ์
- 4.10 นายสายรัตน์ นันทะเสน คณะกรรมการพัฒนาวัดศรีสวัสดิ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดวิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ดังนี้

1. ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือไปถึงประธานชุมชนศรีสวัสดิ์ ทั้ง 3 ชุมชน เพื่อขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ดำเนินการแจกและเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเองและมอบให้ประธานชุมชน ทั้ง 3 ชุมชน ช่วยเหลือในการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส

(Coding Form)

3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ ตามที่กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้ (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 93-95)

ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานมาก	กำหนดให้	4 คะแนน

ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว ไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนน แล้วนำมาแปลความหมาย ตามเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็น ได้แก่ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นจำแนกตาม เพศ ใช้สถิติ t-test (Independent sample) ส่วนการจำแนกอายุ ระดับการศึกษาอาชีพ และชุมชนที่อาศัยอยู่สถิติที่ใช้ ได้แก่ F- test (One - way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กรณีพบว่ามีความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีการ LSD (Least Significant Difference)
4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะโดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) และพรรณนาความตามเนื้อหา (Content Descriptive)
5. วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการพัฒนาวัด โดยใช้วิธีการพรรณนาความตามเนื้อหา (Content Descriptive)